

Van: Hofman, Paul <P.Hofman@bronckhorst.nl>

Verzonden: 20-10-2021 16:24

Aan: Bronckhorst-POB-Bestuurssecretariaat <bestuurssecretariaat@bronckhorst.nl>

CC: [redacted]

Onderwerp: FW: Documenten stuurgroep vergadering RES Achterhoek 1 november 2021

Kun je deze in ibabs plaatsen Nelleke?

[redacted] kun jij de agenda van aan annotatie voorzien?

Van: RES Achterhoek <info@resachterhoek.nl>

Verzonden: woensdag 20 oktober 2021 16:05

Aan: Veldhuizen, Martin <m.veldhuizen@aalten.nl>; Kok, Ted <T.Kok@aalten.nl>;

g.teselink@gemeentebekelland.nl; g.terdenge@gemeentebekelland.nl; Hofman, Paul

<P.Hofman@bronckhorst.nl>; Langeveld, Frans <f.langeveld@doetinchem.nl>; Lambregts, Ingrid

<i.lambregts@doetinchem.nl>; j.vanhalteren@montferland.info; w.gerritsen@montferland.info;

b.porskamp@oostgelre.nl; m.frank@oostgelre.nl; Kock, Janine <j.kock@oude-ijsselstreek.nl>; Hiddinga, Ben

<b.hiddinga@oude-ijsselstreek.nl>; bfrings@winterswijk.nl; j.van.der.meer@gelderland.nl;

[redacted] achterhoek@jongresnederland.nl; [redacted]

voorzitter@industriekringenachterhoek.nl; [redacted]

[redacted] secretariaat@wrij.nl;

[redacted] Karssenberg, Gerben <g.karsenberg@doetinchem.nl>

CC: Duenk, Frank <f.duenk@8rhk.nl>; [redacted]

Onderwerp: Documenten stuurgroep vergadering RES Achterhoek 1 november 2021

Beste leden van de stuurgroep RES Achterhoek, *(en de ambtelijke staf ter informatie),*

Hierbij nodig ik u uit voor deelname aan de vergadering van de stuurgroep RES Achterhoek op 1 november van 14.00 tot 15.30 via [deze Microsoft Teams link](#). Hiervoor heeft u eerder van mij als vooraankondiging een outlook agenda invite ontvangen. De vergadering zal volledig digitaal plaatsvinden.

De agenda van de bijeenkomst:

- ·Verslag stuurgroep vergadering 17 juni 2021
- ·Ingekomen stukken
 - ·Brief Stichting omwonenden vs windturbines (SOVW) Berkelland
 - ·Verklaring van LTO Noord regio Oost bij het advies m.b.t. de besluitvorming RES 1.0 Achterhoek
- ·Ter kennisname
 - ·[Handreiking RES 2.0](#) (*Deze handreiking is bedoeld als handvat en ter inspiratie voor het RES 2.0 proces*).
 - ·Gepland bestuurlijk geprek npRES – RES Achterhoek
 - ·Stand van zaken besluitvorming ontwerp-RES 1.0
- ·Behandeling concept plan van aanpak RES 2.0
- ·Voorbereiding samenwerkingsafspraken RES 2.0
- ·Netwerkgangster: Toelichting door Liander op de stand van zaken
- ·Toelichting op hoofdlijn financiën opstelling RES 1.0

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

--

Met vriendelijke groet,

Namens de projectorganisatie RES Achterhoek,

██████████ projectsecretaris

██████████

www.res-achterhoek.nl

RES 2.0: 'Nationaal programma RES; Achterhoekse energiestrategie'

Agenda bijeenkomst stuurgroep RES Achterhoek

Datum bijeenkomst: 1 november 2021
Tijdstip: 14.00
Locatie: teams

AGENDAPUNTEN

Verslag bijeenkomst stuurgroep 17 juni

Ingekomen stukken:

- Brief Stichting omwonenden vs windturbines (SOVW) Berkelland
- Verklaring van LTO Noord regio Oost bij het advies m.b.t. de besluitvorming RES 1.0 Achterhoek

Ter kennisname

- Handreiking RES 2.0
- Gepland bestuurlijk gesprek npRES – RES Achterhoek
- Stand van zaken besluitvorming ontwerp-RES 1.0

Behandeling concept plan van aanpak RES 2.0

Gevraagd besluit:

Vaststelling van dit concept plan van aanpak RES 2.0 Achterhoek als vertrekpunt voor de opstelling van de RES 2.0.

Toelichting:

- Het plan van aanpak richt de activiteiten voor de opstelling van de RES 2.0 en geeft de daarvoor benodigde werkorganisatie aan.
- De inhoud van het plan van aanpak is gebaseerd op de RES 1.0 zelf alsmede op de inhoud en strekking van de Handreiking RES 2.0 opgesteld door het npRES.
- Het plan van aanpak trekt daarmee de lijn ingezet met de RES 1.0 door.
- De inhoud van het plan is ook gebaseerd op de vereisten van de provincie Gelderland voor de aanvraag van een financiële bijdrage van de provincie voor de opstelling van de RES 2.0.
- Dit plan van aanpak is een vereiste onderlegger voor de aanvraag van die provinciale bijdrage.

Het plan van aanpak beschrijft:

- Het product wat we gaan opleveren, de RES 2.0 (HS 2);
- De inhoudelijke speerpunten nader toegelicht (HS 3);
- Faciliterende activiteiten (HS 4)
- Het werkproces en bijbehorende planning (HS 5);
- Werkorganisatie en besluitvormingsstructuur RES 2.0 die daarvoor wordt ingericht (HS 6);
- Personele capaciteiten en budget (HS 7);
- Risico's en onzekerheden (HS 8).

Hoofdstuk 3 is de kern van het plan en geeft de inhoudelijke uitdaging weer alsmede hoe daaraan te werken. Hoofdstuk 6 geeft de bijbehorende werkorganisatie aan en de wijze waarop de RES-partners dit proces sturen

Vorbereiding samenwerkingsafspraken RES 2.0

Bijgevoegd is een eerste concept van een inhoudsopgave voor een set samenwerkingsafspraken. De stuurgroep wordt gevraagd hierop te reflecteren en kan schriftelijk reacties aanreiken aan de voorzitter van de stuurgroep. Op basis daarvan kan een volledig concept van de set samenwerkingsafspraken worden opgesteld.

Deze afspraken worden in een navolgende bijeenkomst van de stuurgroep voorgelegd en kunnen wanneer compleet en akkoord worden vastgesteld.

Het plan van aanpak RES 2.0 Achterhoek bevat al een aantal componenten die met de samenwerkingsafspraken kunnen worden geborgd.

Netwerkgestie: Toelichting door Liander op de stand van zaken

Liander licht de actuele stand van zaken rond netcongestie toe. Daarbij wordt ook aandacht geschonken aan het hoogspanningsnet beheerd door Tennet.

Toelichting op hoofdlijn financiën opstelling RES 1.0

RES 2.0: 'Nationaal programma RES; Achterhoekse energiestrategie'

Samenwerkingsafspraken ('uitvoeringsconvenant')

Status: 1^e concept

Datum: 20 oktober 2021

Inleiding

Structureel en continu samenwerken aan opstelling van de RES 2.0 en uiteindelijk de realisatie van 1,35 TWh productie van duurzame energie in de Achterhoek in 2030 is gebaat bij duidelijkheid over de inhoud en reikwijdte van de samenwerking en het blijvende commitment van partijen daaraan.

Een set van gedragen samenwerkingsafspraken draagt daaraan bij.

Dit documentje bevat een concept-inhoudsopgave als eerste aanzet om te komen tot de samenwerkingsafspraken.

Mogelijke inhoud samenwerkingsafspraken

Doel samenwerkingsafspraken

Zeker stellen van een continu, structureel en gecoördineerd werken aan realisatie van de RES 2.0 door alle partijen die daaraan een bijdrage kunnen / willen / moeten leveren.

Reikwijdte samenwerkingsafspraken

De afspraken hebben betrekking op de uitvoering van de RES 1.0, meer concreet op het realiseren van de 1,35 TWh productie van duurzame energie zoals in de RES 1.0 vermeld.

De afspraken hebben betrekking op het grondgebied van de acht gemeenten die zijn vertegenwoordigd in de RES Achterhoek.

Mate van binding van partners en eventueel uittredingsbepalingen.

Partners in de samenwerking

- De overheden die aan de RES-Achterhoek deelnemen
- Alle (andere) deelnemers aan de stuurgroep RES

Inhoud van afspraken

Accenten in de sfeer van Inspannings- vs resultaatsverplichting

Verwachtingen ten aanzien van de inbreng van partijen wat betreft:

- Personele inzet in de werkorganisatie;
- Financiële bijdragen voor opstelling van de RES 2.0;
- Overig.

Organisatie:

- (Bevestiging) van de organisatiestructuur (zoals in het concept-plan van aanpak aangereikt) waarmee in het RES-proces wordt samengewerkt.

- (Bevestiging) van verantwoordelijkheden en bevoegdheden (mandaten?) van sleutelposities binnen de RES-organisatie

Processturing

- Inhoudelijke sturing en de rol van stuurgroep en andere partijen daarin;
- Planning en voortgangsbewaking;
- Monitoring tussentijdse resultaten en bijsturing opstelling RES 2.0 en verder;
- Besluitvorming en escalatie.

Communicatie en informatievoorziening

- De regionaal georiënteerde communicatie en informatievoorziening naar inwoners en andere stakeholders;
- De communicatie en informatievoorziening naar inwoners en andere stakeholders vanuit de overheden zelf.

Financieel beheer

- De allocatie van operationeel beheer en budgethouderschap van regionale RES-middelen;
- Beheerafspraken waaronder financiële voorgangsrappportages en verantwoording.

Looptijd samenwerkingsafspraken

De samenwerkingsafspraken kunnen in principe van kracht zijn tot 2030, de datum waarop de geboden hoeveelheid duurzame energie moet worden geproduceerd.

Evaluatie samenwerkingsafspraken

Jaarlijks wordt in september het UC geëvalueerd. Aandachtspunten daarbij zijn:

- De voortgang van toename van de productie van duurzame energie;
- De effectiviteit van de samenwerking: doen we nog de juiste dingen? Zijn accenten aan te brengen of te verleggen?
- De efficiëntie van de samenwerking: Is de wijze van samenwerking afdoende vruchtbaar?
- De samenstelling van de RES-partners: Nemen de juiste partners aan het proces deel?

Verklaring van LTO Noord regio Oost bij het advies m.b.t. de besluitvorming RES 1.0 Achterhoek

Boeren en tuinders hebben landbouwgrond nodig om voor goed en gezond eten te zorgen. Het is daarom een probleem als er zonneparken op vruchtbare landbouwgrond komen. LTO Noord is dan ook tegen zon op landbouwgrond. Zo hebben wij dat ook steeds ingebracht bij het proces naar de concept RES en bij de RES 1.0. Ons standpunt is daarin hetzelfde gebleven. Daarbij zien wij dat dit standpunt steeds breder gedeeld wordt. Na steun van het College van Rijksadviseurs en nationale denkers als Jan Rotmans en Martin Visser schaarst nu ook Urgenda zich aan onze kant.

Tegelijkertijd vindt LTO Noord het belangrijk om de doelstellingen te halen en bij te dragen aan de energietransitie. Daarvoor is zon op landbouwgrond niet nodig. Wel moeten er dan duidelijke keuzes worden gemaakt. Met de standaard wind/zon verhouding en goede benutting van de potentie aan daken/restgronden etc. zijn de doelstellingen goed haalbaar. Daarbij is het nodig om ruim te denken en oude aannames zoals dat zon op landbouwgrond noodzakelijk zou zijn, los te laten.

Juist over die aanname maken wij ons momenteel grote zorgen. Zo zien wij dat de zonneladder (daken en gevels eerst, vervolgens bebouwd gebied en dan pas landelijk gebied) onvoldoende gevolgd wordt en er te makkelijk wordt gekeken naar het landelijk gebied. Sterker nog, het landelijk gebied lijkt de volledige focus te hebben. Dit betreuren wij. De ruimteclaims op grond stapelen zich zo op terwijl we zowel ruimte als structuur nodig hebben voor de duurzaamheidsdoelen van de sector.

LTO Noord kan daarom niet achter de RES 1.0 in de huidige vorm staan. Wel willen wij meedenken en samenwerken om in de realisatie van RES 1.0 en het proces naar RES 2.0 de druk op landbouwgrond te minimaliseren. Dat is in het belang van ons allemaal. Dit kunnen wij doen door mee te werken aan goede oplossingen zoals het gebruik maken van het grote agrarische potentieel aan daken, het inzetten van erfmolens en het toepassen van innovatieve erfoplossingen.

Aan:

Stuurgroep RES Achterhoek, t.a.v. dhr. F. Langeveld

Provincie Gelderland, gedeputeerde staten: t.a.v. dhr. van der Meer en dhr. Markink

College en raadsleden gemeente Berkelland

Neede, Haarlo, Noordijk, 12 oktober 2021

Geachte dames en heren,

Door middel van deze brief willen wij u het volgende dilemma schetsen.

Naar aanleiding van de subsidie/lening die is verstrekt aan de Burgerwindcoöperatie Achterhoekse Windenergie (BAWE) hebben wij contact gehad met de provincie.

Wij hebben onder andere vragen gesteld over het toetsingskader en onder welke voorwaarden de subsidie/lening terug betaald moet worden. Wij hebben onder meer gevraagd of zij bekend zijn met het feit dat er een herijking van het beleid plaats vindt in onze gemeente en dat er (mogelijk) aanvullende kaders worden gesteld. Tevens hebben wij hen gewezen op het feit dat in de ontwerp-RES 1.0 Achterhoek zoekgebied K wordt genoemd.

De provincie bericht ons het volgende:

- *Toetsing vindt plaats op basis van bestaand provinciaal beleid. Gemeentelijk beleid, bestaand of toekomstig heeft geen invloed op een provinciale regeling.*
- *De subsidie betreft een lening. De terugbetalingsverplichting vervalt alleen als het windpark niet wordt gerealiseerd omdat het in strijd is met een goede ruimtelijke ordening (Wet ruimtelijke ordening). Daaronder vallen bijvoorbeeld zaken als slagschaduw, landschappelijke kwaliteit en geluidhinder. De terugbetalingsverplichting vervalt **niet** als het project op andere gronden niet doorgaat.*

(correspondentie in bezit van SOVW)

Dit brengt ons tot de volgende constatering:

- Provinciaal beleid is leidend.
- Uitgaande van het feit dat de provincie het bevoegd gezag heeft overgedragen aan de gemeente, betekent dit dat bij een weigering van de gemeente om medewerking te verlenen aan een initiatief het loont om de provincie vervolgens te verzoeken om een inpassingsplan. *“Hetgeen overigens niet wegneemt dat PS nog steeds een uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening een acceptabele beslissing zullen moeten nemen. Met andere woorden PS kunnen – onderbouwd met motieven in relatie tot de ruimtelijke ordening – besluiten om geen inpassingsplan vast te stellen.” (bron: rekenkamer Oost Nederland “rol provincie bij draagvlak voor hernieuwde energie” – september 2020).*
- De RES is ingesteld om regio's zelf te laten onderzoeken hoe het beste duurzame elektriciteit op land (wind en zon) opgewekt kan worden. In elke RES regio beschrijft elke regio zijn eigen keuzes. Waar passen ideeën het beste in de ruimte? En zijn plekken maatschappelijk gezien acceptabel en financieel haalbaar? (bron: nationaal programma RES)
- De provincie Gelderland is samen met de 8 Achterhoekse gemeenten en Waterschap Rijn en IJssel eigenaar van de RES Achterhoek en bestuurlijk verantwoordelijk. Zij bepalen hoe, waar en hoeveel duurzame energie in de Achterhoek wordt opgewekt. (bron: RES Achterhoek).
- De RES-Achterhoek 1.0 heeft een duidelijke voorkeur uitgesproken voor een dunbevolkt (ruim) zoekgebied welke grensoverschrijdend is met de gemeente Oost Gelre (zoekgebied K).

- De provincie Gelderland (PS) stelt uiteindelijk de RES Achterhoek ook vast. Als provinciaal beleid de basis blijft vormen waarop uiteindelijk getoetst wordt dan wijkt de provincie daarmee af van haar eigen vastgestelde (RES)beleid.
- De gemeente heeft aangegeven aanvullende kaders te willen stellen rondom onder meer de afstand tot woningen / woonkernen en het participatieproces.
- Veel RES regio's hebben bij de vaststelling van de RES moties en amendementen aangenomen. Deze worden meegenomen in de verdere uitvoering / concretisering van de RES 2.0 waarbij wel voorkomen moet worden dat beperkingen in lokaal beleid de uitvoering van de RES plannen onmogelijk maakt (bron: NP RES 1.0 – stand van zaken juli 2021).

Bovenstaande roept bij ons de volgende vragen op:

- Wat is de waarde van de RES en lokaal (gemeentelijk) beleid nu blijkt dat er getoetst wordt op provinciaal beleid indien de gemeente geen medewerking verleent aan een initiatief en deze initiatiefnemer(s) zich vervolgens wendt tot de provincie? Hiermee verdwijnt toch het fundament onder de RES en het doel waarvoor zij eigenlijk opgericht is?
- Wat is de rol van de gemeente en de stuurgroep RES nu zij kennelijk door de provincie overruled kunnen worden?
- Wat is de rol van de provincie in de RES als blijkt dat provinciaal beleid leidend is en niet de RES 1.0 en later 2.0?
- Wat is de rol van inwoners en wat betekent draagvlak/participatie in de RES nu blijkt dat de provincie meewerkt aan initiatieven die (mogelijk) buiten de (lokale) kaders vallen en buiten het (mogelijke) zoekgebied van de RES?
- Wat is het nut van informatieavonden over windenergie, georganiseerd door de gemeente, voor raadsleden en inwoners waarbij onder andere [redacted] landschapsarchitect (WING) opmerkt: “je kunt molens het beste clusteren”?
(bron: <https://www.youtube.com/watch?v=0Y36kWxTRvs>)
- Welke waarde moeten wij hechten aan de volgende uitspraak in de Ontwerp-RES Achterhoek: “Een **strikt ruimtelijke benadering** doet geen recht aan de vele factoren die het ruimtegebruik in de Achterhoek beïnvloeden; de Achterhoek heeft wat te kiezen.”
- Waarom hanteert de provincie bij de beoordeling wel deze strikte ruimtelijke benadering?
- De provincie geeft bij ons aan dat de subsidieaanvraag is gemeld bij de gemeente. Waarom heeft de gemeente geen aanleiding gezien om hierover in contact te treden met de provincie?
- Bij een afwijzing van een initiatief door de gemeente wordt een initiatiefnemer min of meer gedwongen om een inpassingsverzoek bij de provincie in te dienen om niet terug te hoeven betalen. Klopt deze veronderstelling?
- Kan een terugbetalingsverplichting ook vervallen als blijkt dat het initiatief niet voldoet aan gemeentelijk beleid / RES? Kan deze dan ook naar rato worden terugbetaald (verrekend met de kosten die reeds gemaakt zijn)?

Een goede duiding is niet alleen voor ons van belang, maar voor **alle** inwoners die woonachtig zijn in een gebied dat ruimtelijk voldoet aan provinciaal beleid. Ook zij kunnen zomaar geconfronteerd worden met een initiatief dat niet voldoet aan lokaal/regionaal beleid maar wel aan provinciaal beleid.

Wellicht ten overvloede: het initiatief voor het windpark Avinkstuw bevindt zich in de oriënterende fase en valt buiten het zoekgebied K. Het betreft 5 versnipperde locaties in het hart van de gemeente die geen geheel vormen en niet zijn geclusterd (bron: <https://achterhoeksewindenergie.nl/vragen-en-antwoorden/qa/>).

Besluitvorming over de ontwerp-RES 1.0 door de leden van de raad moet nog plaatsvinden. Evenals een herijking van het RODE beleid.

Wij hopen dat u onze zorgen en vragen begrijpt en dat dit leidt tot een spoedige beantwoording.

Met vriendelijke groet,

Bestuur SOVW

Stand van zaken vaststelling RES 1.0

Overheid	Status	Planning	Stemgedrag	Moties/Amendementen
Aalten	Akkoord		Unaniem	Geen
Berkelland	-	23 nov.	ntb	ntb
Bronckhorst	Akkoord		Tegen CDA	<i>"Daarnaast hebben de partijen het besluit geamendeerd en (ter verduidelijking) toegevoegd dat het gemeentelijk beleid leidend is (Routekaart Bronckhorst Energieneutraal + Bronckhorster beleidskader voor windenergie). Ook roept een aangenomen motie op om in de RES 2.0 geen andere gebieden voor windenergie in Bronckhorst te noemen, dan Eldrik. Zodat dit het 'goede signaal geeft'. " – ██████████ 24-09-21</i>
Doetinchem	Akkoord		Tegen SP, GBD, PvLM en fractie Huberts	Motie 'Netwerk aanpassen'. - ██████████ ██████████ 7-10-21 De motie heeft ██████████ in goede orde ontvangen.
Montferland	Akkoord		Unaniem	Gaat als hamerstuk naar de volgende besluitvormende raadsvergadering op 14 oktober.
Oost Gelre	Akkoord		Tegen VVD	<i>"Daarnaast is een motie aangenomen over regionale samenwerking. Zie te info: https://oost-gelre.raadsinformatie.nl/document/10566436/1/motie%201%20OOG%2021-09-2021%20res%201_0. Er zijn verder geen vragen gesteld over de beoordeling van de windgebieden." – ██████████ 21-09-2021</i>
Oude IJsselstreek	Akkoord		Tegen 1 raadslid van lokaal belang	<i>Een partij PRO (4 zetels) heeft ingestemd behalve met het punt over zonnevelden. (op op land dus niet). = ██████████ ██████████ 5-10-21</i>
Winterswijk	Akkoord		Unaniem	Geen
Provincie	-	15 dec.	ntb	ntb
Waterschap	Akkoord		Unaniem	<i>"Voorwaarde is dat de RES naar aanleiding van de behandeling in de gemeenteraden en Provinciale Staten niet gewijzigd wordt, is dit wel het geval wil het AB een nieuw besluit nemen over de gewijzigde RES1.0." – ██████████ 15-09-21</i>

Plan van Aanpak RES 2.0 Achterhoek

'Nationaal programma RES; Achterhoekse energiestrategie'

Door: *Programmaleider RES Achterhoek*

Datum: *20 oktober 2021*

Status: *Concept 1.0*

1 Inleiding

1.1 Op naar een RES 2.0

Op 1 juni jongstleden hebben de samenwerkende partijen in de RES Achterhoek de ontwerp RES 1.0 ingediend bij het nationaal programma Regionale Energie Strategie (npRES). Momenteel (1 november 2021) hebben zeven gemeenteraden en het AB van het waterschap Rijn en IJssel de ontwerp RES 1.0 vastgesteld.

Los van de uitkomsten van de vaststellingsprocedures is een aanvang te maken met de uitvoering van de RES 1.0. Op 1 juli 2023 dient bij het npRES de zogenaamde RES 2.0 te worden ingediend.

De RES 2.0 draagt het karakter van een voortgangsrapportage ("tussentijds ijkmoment"). De inhoudelijke voorstellen in de RES 1.0 hebben een dusdanige looptijd dat van een afronding ervan voor 1 juli 2023 geen sprake kan zijn. Ook zijn de plannings ervan gericht op 1 juli 2025 wanneer de diverse projecten conform de planning van het npRES dienen te zijn vergund. Maar juist vanwege de lange looptijd van procedures voor het ruimtelijk borgen en de vergunningverlening dient tijdig (nu) te worden gestart.

Visie op de RES 2.0

Vooralsnog is de scope van de RES-Achterhoek gericht op de productie van duurzame energie sec. Bij de ruimtelijke borging van de inhoud van de RES en de inpassing van de productie van duurzame energie wordt rekening gehouden met de ruimtelijk-functionele kenmerken van de regio als geheel.

De in de RES geboden energieproductie van 1,35 TWh resulteert volgens de ETM-berekeningen in ruim 55% reductie van de CO₂-uitstoot.

Energiebesparing en warmtegebruik worden in de daarvoor ingestelde planningsporen opgepakt en maken geen deel uit van de RES Achterhoek. De gemeenten kiezen ervoor om transitievisies warmte wel in onderlinge coördinatie op te pakken maar dat niet via de RES-organisatiestructuur te laten verlopen. De gemeentelijke activiteiten rond warmte maken wel gebruik van de informatie die de regionale structuur warmte in de RES 1.0 verstrekt.

Bij de uitwerking van de RES 1.0 wordt tegelijkertijd expliciet rekening gehouden met het elektriciteitsverbruik dat te verwachten is voor ruimteverwarming. Coördinatie tussen sporen is dus geboden.

Het werktraject naar 2030, met de RES 2.0 als een tussentijds ijkpunt, kent de resultaatsverplichting om in de Achterhoek 1,35TWh duurzame energie te produceren in dat jaar. De RES 2.0 is een document, rapportage dat de tussenstand weergeeft op weg naar 2030.

De navolgende illustratie geeft de nationale planning van de dertig RES-sen weer.

Figuur 1: Nationale planning RES-sen

Er moet veel gebeuren om de doelstellingen uit het Nationaal Klimaatkkoord en de bijdragen daaraan vanuit de RES tijdig te realiseren. Het voorliggende plan van aanpak RES 2.0 (uitvoering RES 1.0) lijnt de activiteiten uit, zet ze in een planning, geeft aan via welke werkorganisatie met bijbehorende middelen de activiteiten worden opgepakt en hoe over de activiteiten wordt gecommuniceerd en besloten. Kortom het omvat een beschrijving van 'de gebruikelijke' zaken die moeten worden opgetuigd om project- en programma-matig te kunnen werken.

1.2 Uitdagingen

Op voorhand is duidelijk dat de uitvoering van de RES 1.0 in een woelige, dynamische omgeving zal plaatsvinden. Het elektriciteitsnetwerk, wat niet gerealiseerd is om grootschalige terug levering van duurzame energie te accommoderen, loopt tegen zijn grenzen aan. Dit betekent dat verregaande investeringen in het netwerk noodzakelijk zijn om de toename van de gewenste duurzame zonne- en windenergie te kunnen absorberen en naar behoren te kunnen blijven leveren.

Hierbij zal aandacht moeten uitgaan naar een vorm en mate van integratie van handelen op verschillende schaalniveaus. Gemeentelijk handelen zal idealiter aansluiting hebben bij de kaders die op regionaal niveau van belang zijn. Op hun beurt moeten die kaders weer passen binnen provinciale verbanden.

Veel inwoners van de Achterhoek, hoe bewust ook van de noodzaak van groene energie, zijn niet zomaar overtuigd van de noodzaak om ook in hun omgeving duurzame energie op te wekken. Daarmee is nog veel werk aan de winkel om projecten voor duurzame energie van de grond te krijgen die in ieder geval op begrip vanuit omwonenden kunnen rekenen.

De uitvoering van de RES 1.0 zal dan ook geen lineair verloop hebben. De uitvoering zal op veel rimpelingen stuiten die keer op keer gladgestreken moeten worden om voortgang te kunnen boeken.

Dit plan van aanpak en de werkorganisatie die erin wordt voorgesteld om het plan uit te voeren is erop gericht om binnen deze dynamiek de gewenste en noodzakelijke voortgang te boeken.

1.3 Doel en reikwijdte van dit plan van aanpak

Het doel van dit plan van aanpak is om in grote lijnen aan te geven hoe de RES 1.0 wordt geconcretiseerd en uitgewerkt en de RES 2.0 wordt opgesteld. Duidelijk is dat bij de aanpak van de RES de focus ligt op de productie van duurzame energie en dat de RES geen instrument is om ontwikkelingen op andere terreinen te sturen maar wel om de productie van duurzame energie daarbinnen goed te positioneren.

Voort de inhoudelijke speerpunten van opstelling van de RES 2.0 worden specifieke en meer in detail uitgewerkte 'opdrachten' geformuleerd die concretere sturing geven aan de te verrichten werkzaamheden.

1.4 Inhoudsopgave

Dit plan van aanpak beschrijft:

- Het product wat we gaan opleveren, de RES 2.0 (HS 2);
- De inhoudelijke speerpunten nader toegelicht (HS 3);
- Faciliterende activiteiten (HS 4)
- Het werkproces en bijbehorende planning (HS 5);
- Werkorganisatie en besluitvormingsstructuur RES 2.0 die daarvoor wordt ingericht (HS 6);
- Personele capaciteiten en budget (HS 7);
- Risico's en onzekerheden (HS 8).

Dit plan van aanpak is tot stand gekomen door:

- Inbreng vanuit de coördinatoren duurzaamheid van de gemeenten;
- Overleg met bestuurlijk trekker van en ambtelijk opdrachtgever voor de RES;
- Aandachtspunten uit de Handreiking RES 2.0 te vertalen naar de consequenties voor de Achterhoek;
- In te springen op de actualiteit van de netwerkproblematiek.

2 Het product RES 2.0; waar werken we naartoe?

2.1 RES 2.0 als voortgangsrapportage

'Achteraan beginnen' betekent hier helder voor ogen hebben waaraan we vanuit welk oogpunt gaan werken. Uitgaande van de stip op de horizon kunnen we 'backcasten', in goed Nederlands terug redeneren, om na te gaan welke activiteiten we moeten ontplooiën en hoe we op koers blijven om de stip te bereiken. We voorkomen dat we allerlei zijpaden inwandelen en onnodig werk doen.

De RES 2.0 is te zien als een voortgangsrapportage; het document bevat (niet per se) afgeronde producten. Hiermee is de inhoud niet gestoken gedefinieerd. De Handreiking RES 2.0 (in aanzet) geeft inspiratie voor de inhoud van de RES 2.0 maar ook niet meer dan dat. Het beeld van de RES 2.0 als voortgangsrapportage wordt erin bevestigd.

2.2 Inhoudelijke speerpunten

Het voorgaande betekent dat we een geconcretiseerde weg naar 2030 voor ogen moeten hebben (activiteiten, tussenproducten, tussentijdse 'targets'), die weg in een grove planning moeten zetten en

van daaruit afleiden wat de RES 2.0 inhoudelijk inhoudt. Deze planning wordt in hoofdstuk 5 gepresenteerd.

De speerpunten voor de uitvoering van de RES 1.0 worden hieronder vermeld:

- *Programmering energie-opwekking in relatie tot netwerkproblematiek en ruimtelijke keuzes in de RES 1.0.*
Voor de realisatie van energieopwekking die systeem efficiënt is, waarbij een verbetering van de wind - zon verhouding de aandacht heeft, en die daarmee ook maatschappelijk kosteneffectief is en die rekening houdt met schaarse middelen, wordt in het programma aangegeven welke vorm van opwekking van duurzame energie idealiter waar en wanneer is te realiseren.
- *Ruimtelijke uitwerking en borging zoeklocaties in omgevingsbeleid.*
Doel is de RES-afspraken juridisch bindend te maken door deze via de juiste procedures op het geëigende niveau op te nemen in ruimtelijke planfiguren. Hoe om te gaan met milieueffectrapportage hierbij is een vraagstuk dat daartoe wordt opgepakt.
- *Verhoging van het aantal grootschalige opstellingen van zon op dak.*
Zon op dak is niet zomaar te realiseren: Niet vanwege netcongestie op het niveau van Liander maar ook vanwege diverse operationele vraagstukken. Draagvlak en potentie zijn niet het probleem. Uitvoering van het plan van aanpak zon op dak leidt ertoe dat er in 2030 jaarlijks 0,35 TWh door zon-op-dak wordt geproduceerd.
- *Verhoging van het lokaal eigendom van productiemiddelen (zon en wind) voor duurzame energie.*
Lokaal eigendom zorgt ervoor dat niet alleen de lasten maar ook de lusten van opwekking van windenergie en zonne-energie ten goede komen aan inwoners en lokale bedrijven. Daarmee wordt ook draagvlak vergroot en de regionale economie versterkt. Een gezamenlijk onderschreven kadernota "Maatschappelijke Duurzame Energieprojecten" moet leiden tot een aanpak die leidt tot een zo hoog mogelijk percentage lokaal eigenaarschap in de duurzame energieprojecten.

De omgang met warmte, met ruimteverwarming is uiteraard een zeer belangrijk speerpunt in de algehele energietransitie. Zoals eerder vermeld kiezen de Achterhoekse gemeenten ervoor om de 'warmteaanpak' buiten het kader van de RES om aan te pakken. Gezien het gegeven dat ruimteverwarming in de Achterhoek veelal met behulp van elektriciteit zal moeten plaatsvinden (als vervanging van gas) is coördinatie tussen RES-spoor en warmtespoor geboden.

Strategische communicatie

Ter begeleiding van de regionale aanpak van duurzame energie in het kader van de RES, en om het netwerk van partijen die bijdrage daaraan leveren te vergroten en te bestendigen, worden de communicatie-inspanningen op regionaal niveau voortgezet in een vorm die past bij de nieuwe fase die de RES ingaat.

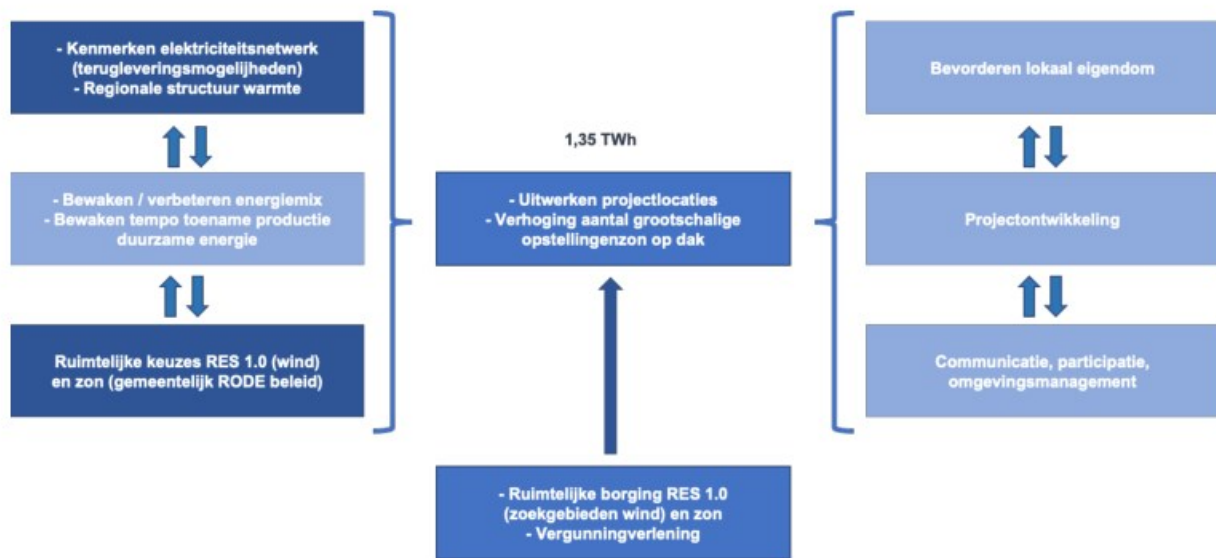
Monitoring

Een gerichte, efficiënte monitoringsystematiek helpt om de voortgang van de productie van duurzame energie te kunnen volgen en bij te sturen waar noodzakelijk.

De speerpunten in de opstelling van de RES 2.0 hangen nauw samen. Uitwerking ervan moet nadrukkelijk in samenhang met ander speerpunten plaatsvinden. Figuur 2 illustreert de samenhang.

Een aandachtspunt is de daadwerkelijke projectontwikkeling van wind, zon op dak en overig zon en de rol van de overheden daarbij. De rol van de overheden kan variëren van faciliterend tot meer sturend: Sturend op locaties en op inhoud (bijvoorbeeld wat betreft lokaal eigendom). Dit betekent een samenspel tussen overheden en projectontwikkelaars (waar onder energiecorporaties) wat als een rode draad door de opstelling van de RES 2.0 zal lopen.

Figuur 2: Samenhang speerpunten

Onder elk van deze speerpunten zijn diverse sub-thema's te scharen. De speerpunten worden in het navolgende hoofdstuk toegelicht.

3 Inhoudelijke speerpunten nader toegelicht

3.1 Programmering energie-opwekking in relatie tot netwerkproblematiek

Situatieschets

- Het netwerk van Liander laat niet overal meer teruglevering van energie toe. Liander heeft een investeringsprogramma opgesteld om deze problematiek te verhelpen. Dit neemt enige jaren in beslag.
- Tennet heeft begin september 2021 een (tijdelijke) stop afgekondigd voor nieuwe aanvragen voor wind- en zonneparken. Een onderzoek naar congestiemanagement op Tennet's hoogspanningsnetwerk duurt naar verwachting circa 4 maanden. Daarna besluit Tennet over gedeeltelijke openstelling van hun het indien mogelijk en stelt Tennet investeringen in het netwerk voor.
- Om de netwerkproblematiek niet te verergeren streeft de Achterhoek naar meer windenergie ten behoeve van een goede energiemix (de verhouding tussen wind en zon). Dit betekent dat selectief moet worden omgegaan met het verder toelaten van zonneparken op land.

Met een **regionale programmatische aanpak** kan worden ingespeeld op deze situatie.

Het **concrete doel** van zo'n aanpak is de toename in de productie van duurzame energie zo goed en soepel mogelijk doorgang te laten vinden rekening houdend met de netwerkbependingen en met keuzes die in de RES 1.0 zijn gemaakt. Dit betekent:

- Grip houden op uitvoering van RES 1.0;
- Systeem efficiënt ontwerpen zodat kostenbesparing en minder netcongestie worden bereikt;
- Het stroomlijnen van initiatieven, beleid en netcapaciteit (of afstemmen beleid en de daaruit voortvloeiende wind- en zonprojecten op netcapaciteit);
- Bewaken dat uitvoering van projecten in lijn is met de afspraken in de RES 1.0;
- Tijdigheid in toename van de productie van duurzame energie.

Deze aanpak houdt rekening met:

- De locaties waar zon-op-dak nog wel kan worden terug geleverd aan het net;
- Zon en wind die al in de pijplijn zit;
- De daarbij behorende tijdspaden;
- De verbetering van de regionale energiemix;
- De resultaten van de tweede fase netwerkimpactanalyse. Deze analyse is een vervolg op de voor de RES 1.0 verrichte netwerkimpactstudie. In de tweede fase wordt extra informatie in de impactanalyse verwerkt met betrekking tot onder meer:
 - Toename elektrisch verbruik door elektrisch rijden en de daarbij behorende laadinfrastructuur;
 - Industriële ontwikkeling;
 - Ontwikkelingen in de nieuwbouw van woningen en utiliteitsgebouwen;
 - Elektrisch verwarmen van gebouwen.

De volgende **activiteiten** worden daartoe de komende tijd opgepakt:

- Oriëntatie op de meest recente situatie van het netwerk (Liander en Tennet);
- Actualisatie en completering van informatie over elektriciteitsverbruik om een tweede fase netwerkimpactanalyse mogelijk te maken;
- Koppeling van die informatie (2^e netwerkimpactanalyse) aan de ruimtelijke voorkeuren uit de RES 1.0 om na te gaan waar de beste kansen liggen om op zo kort mogelijke termijn het productieniveau van duurzame energie op te schroeven;
- Het uitlijnen van die kansen in een concept-regionaal uitvoeringsprogramma;
- Het doorvertalen (na vaststelling) van het programma in ruimtelijke borging;
- Monitoring van de voortgang en rapportage aan de stuurgroep;
- Bijsturen waarbij netwerkontwikkeling hand in hand gaat met ontwikkeling productielocaties.

Essentieel bij deze regionale aanpak is dat programmering vanuit boven-gemeentelijk niveau plaatsvindt.

In deze aanpak spelen in iedere geval de volgende **stakeholders** een rol:

- De RES-partners vertegenwoordigd in de stuurgroep RES;
- Liander in eerste instantie, en Tennet;
- Projectontwikkelaars;
- Eigenaars /en exploitanten van bedrijfsdaken;
- Ingezetenen en energie coöperaties.

Het verwachte **resultaat** op 1 juli 2023 is een programma waar welke vorm van energieproductie wanneer in welke volgtijdelijkheid kan worden gerealiseerd dat operationeel is.

3.2 Ruimtelijke uitwerking en borging zoeklocaties

Situatieschets

Op dit moment zijn in de RES 1.0 zoeklocaties voor windturbines aangegeven en bestaan er gemeentelijke ruimtelijke inpassingskaders voor zonneparken. Zeker voor windenergie zijn dit nog 'bruto' gebieden die nog nader zijn te concretiseren.

Het doel van de ruimtelijke uitwerking van zoeklocaties is om (in samenspraak met projectontwikkelaars, grondeigenaren en overige relevante partijen) na te gaan welke concrete invullingsmogelijkheden vanuit initiatiefnemerszijde aan de orde zijn. Aansluitend is in meer detail te verkennen wat de ruimtelijke, ecologische en beleidsmatige restricties zijn aan de inzet van de (bruto) zoekgebieden. De netto zoekgebieden moeten in het (ruimtelijk) omgevingsbeleid worden geborgd. Een en ander om uiteindelijk concrete projecten te kunnen realiseren.

Het doel van ruimtelijke borging is:

- De RES-afspraken juridisch bindend maken;
- De juiste procedures regionaal oppakken, onder andere milieueffectrapportage.

Binnen deze ruimtelijke uitwerken en borging zijn twee belangrijke pijlers te onderkennen:

1. De keuze van de ruimtelijke planvorm waarmee de inhoud van de 'strategische verkenning RES 1.0' een juridisch bindende doorwerking krijgt.

Enkele vraagstukken die hierbij zijn op te lossen zijn:

- Welk ruimtelijk schaalniveau en welke daarbij behorende planvorm passen het beste bij het concept RES?
- In hoeverre wordt met een planvorm het regionaal integrerende karakter van de RES, benodigd om een snelle en betaalbare verhoging van de productie van duurzame energie te bereiken, ondersteund?
- Welke overheid is voor welke planvorm bevoegd gezag en welke besluitvormingsprocedure hoort hierbij?

2. Het uitwerken van het traject milieueffectrapportage wat hierbinnen een noodzakelijk en essentieel onderwerp is.

Rond milieueffectrapportage zijn de volgende vragen te beantwoorden voordat het kan worden opgepakt:

- Op welk geografisch schaalniveau kan een mer de hoogste inhoudelijke meerwaarde hebben?
- Wat zijn financiële en operationele implicaties van een hoger of lager geografisch schaalniveau?
- Wat is het inhoudelijk domein van een mer? Met ander woorden, in hoeverre zien we de RES 1.0 als een 'harde' set van inhoudelijk gebieden / keuzes?
- Stellen we een plan-mer op, of gaan we gemeentelijke ruimtelijke plannen waarin duurzame energieproductie is geïncorporeerd be-merren?

Een nota reikwijdte en detailniveau mer (Nota R&D) wordt opgesteld om deze vragen te beantwoorden.

Naar aanleiding van overleg in de bestuurlijke tafel regionale samenwerking in september 2021 gaat de provincie Gelderland een verkenning uitvoeren naar de mogelijkheid om de RES verder uit te werken als een programma in het kader van de Omgevingswet.

Navolgend is een toelichting op de provinciale studie weergegeven.

Omdat de RES een buitenwettelijk instrument is, is borging in het Omgevingswet-instrumentarium nodig om als basis te kunnen dienen voor de te nemen uitvoeringsbesluiten. De RES 1.0 vergt dus een 'doorvertaling naar' en 'borging in' ruimtelijke instrumenten. De vraag is welke instrumenten het meest geëigend is. De navolgende tabel toont de diverse instrumenten onder de huidige Wet ruimtelijke ordening en de Omgevingswet.

Instrumenten Wet ruimtelijke ordening		Instrumenten Omgevingswet *	
gemeente	provincie	gemeente	provincie
borgingsinstrumenten			
structuurvisie	structuurvisie	omgevingsvisie	omgevingsvisie
		regionaal programma	
bestemmingsplan	verordening ruimte	omgevingsplan	omgevingsverordening
uitvoeringsbesluiten			
omgevingsvergunning	inpassingsplan	omgevingsvergunning	projectbesluit

* De Omgevingswet treedt naar huidige planning in werking op 1 juli 2022.

Tijdlijn RES en instrumenten Omgevingswet:

01-07-2021	RES 1.0
01-07-2022	geplande datum inwerkingtreding Omgevingswet
01-07-2023	RES 2.0
31-12-2024	gemeentelijke omgevingsvisies
01-01-2025	uitvoeringsbesluiten realisatie RES
01-07-2025	RES 3.0
31-12-2029	omgevingsplannen uiterlijk gereed
01-01-2030	gerealiseerde energieprojecten conform het regionale bod

Bovenstaande instrumententabel en tijdlijn laten zien dat het tijdpad en de stappen van de RES zich niet 1:1 verhouding met de planning van de instrumenten uit de omgevingswet. Een regionaal programma kan uitkomst bieden.

De provinciale studie is start op korte termijn. Dit maakt het mogelijk om de uitkomsten van de studie af te wachten en verdere stappen daarop te baseren.

In de aanpak van de ruimtelijke borging spelen in ieder geval de volgende **stakeholders** een rol:

- De RES-partners (met name ruimtelijke ordenaars vanuit provincie en gemeenten);
- Projectontwikkelaars;
- Inwoners en energiecoöperaties;
- Liander.

Het verwachte **resultaat** op 1 juli 2023 is een afgeronde notitie reikwijdte en detail niveau (als startpunt voor een mer), mogelijk een Regionale MER, duidelijkheid over de in te zetten planfiguren en instrumenten om de inhoud van de RES 1.0 ruimtelijk te borgen en het in gang zijn van het daadwerkelijk verwerken van de RES 1.0 in die planfiguren.

3.3 Verhoging van het aantal grootschalige opstellingen van zon op dak

Situatieschets

In de RES 1.0 is beschreven dat (grootschalig) zon op dak een preferente optie is om duurzame energie te produceren. Afspraak is om in 2030 jaarlijks 0,35 TWh via grootschalige opstellingen op daken (> 15KWp) op te gaan wekken. Zon op dak heeft veel draagvlak en is potentieel ruimschoots

voorhanden maar is niet eenvoudig te realiseren; diverse barrières moeten daarvoor worden overwonnen.

Netcongestie is daarvan de belangrijkste. Vandaar ook dat er van diverse zijde al initiatieven lopen om zon op dak te bevorderen.

Via de RES wordt een extra impuls aan zon op dak gegeven wat onder meer inhoudt dat waar nodige lopende initiatieven vanuit het GEA (gericht op bedrijven) en de AGEM (gericht op agrarische bebouwing) worden gecoördineerd.

Concrete doelen voor de RES 2.0 zijn:

- Een afgerond en in werking zijnde uitvoeringsprogramma Zon-op-Dak om minimaal 0.35 TWh zon op dak gerealiseerd te hebben in 2030; Het uitvoeringsprogramma dient medio 2022 gereed te zijn en naadloos te passen in het programma Energie-opwekking in relatie tot netwerkproblematiek.
- Een staande uitvoeringsorganisatie (kan een lichte constructie zijn) die actief werkt aan het bevorderen van de plaatsing van grootschalige opstelling van zon op dak

De volgende **activiteiten** worden daartoe de komende tijd opgepakt:

- Inrichting uitvoeringsorganisatie;
- Concrete opdrachtformulering waarin aandacht voor:
 - Inventarisatie van potenties voor zon op dak (dit is met name ophalen en bevestigen van veel informatie die al voorhanden is) maar ook parkeerterreinen en parkeerplaatsen die kunnen worden overdekt met zonnepanelen.
 - Bundelen van (inzicht in) barrières om zon op dak te realiseren;
 - Zoeken naar synergiën tussen zon op dak en energiebesparingsmogelijkheden;
 - Acties werken aan mogelijkheden om die barrières weg te werken en synergiën te verzilveren;
 - Pro-actief benaderen van bedrijven om zon op dak projecten van de grond te krijgen;
- Uitvoering van het programma.

De voordelen van deze aanpak zijn:

- Het 1-op-1 koppelen van zon op dak aan energiebesparing/energievraag (voor en/of meeschakelen);
- De versterking van de lokale en regionale economie;
- Innovatie;

Daartoe worden diverse **stakeholders** benaderd om in gezamenlijkheid de schouders eronder te zetten. Te denken valt daarbij aan:

- Liander
- LTO en beheerders bedrijventerreinen
- Gemeenten
- Energie coöperaties (Agem)
- Projectontwikkelaars Zon-op-dak
- Leveranciers Zon op dak (Holland Solar)

Het verwachte **resultaat** op 1 juli 2023 is dat het uitvoeringsprogramma Zon-op-dak is opgesteld en al een jaar wordt uitgevoerd door een specifieke uitvoeringsorganisatie. De eerste resultaten van het programma zijn ook reeds zichtbaar.

3.4 Verhoging van het lokaal eigendom van productiemiddelen (zon en wind) voor duurzame energie

Situatieschets

De productie van duurzame energie met windturbines en zonnepanelen op land heeft invloed op de leefomgeving van omwonenden en op de omgeving in het algemeen. Dikwijls worden wind- en zonneparken door projectontwikkelaars uitgewerkt en gerealiseerd. Parken worden geregeld verkocht aan andere partijen zoals (buitenlandse) beleggers waardoor de financiële revenuen van de productie van duurzame energie naar buiten de regio vloeien. Dit heeft een disbalans tot gevolg in de ervaren lusten en lasten van de productie van duurzame energie.

Om deze disbalans te doorbreken is in het klimaatakkoord afgesproken dat ernaar gestreefd moet worden dat 50% van de productie van grootschalige hernieuwbare opwek op land, in handen komt van de lokale omgeving, van inwoners en bedrijven. Deze grote ambitie betekent dat actief moet worden gezocht naar mogelijkheden om het lokaal eigendom of financiële participatie op andere wijze te vergroten. Een planmatig aanpak om dit te bereiken is essentieel.

Figuur 3: Vormen van financiële deelname in energieprojecten

Het concrete **doel** voor de RES 2.0 is om een;

- Eenduidige aanpak voor het bevorderen van lokaal eigenaarschap te hebben ontwikkeld;
- Daarvoor een gedeelde stellingname van partners in de RES-Achterhoek rond het bevorderen van lokaal eigendom te hebben bereikt;
- Deze aanpak al operationeel toe te passen bij de ontwikkeling van nieuwe energieprojecten.

De volgende **activiteiten** worden daartoe de komende tijd opgepakt:

- Instelling / aanwijzen van medewerkers die de uitwerking van de bevordering van lokaal eigenaarschap oppakken;
- Concrete opdrachtformulering om aan aanpak van lokaal eigenaarschap uit te werken en erover te adviseren. Hierbij is aandacht te besteden aan:
 - De definitie van financiële projectparticipatie en lokaal eigendom in hernieuwbare energieprojecten;
 - De reikwijdte van participatie (overeenkomend met de inhoud van de eerdergenoemde participatiewaaijer);
 - Succes- en faalfactoren huidig beleid en instrumentarium voor het stimuleren van lokaal eigendom en financiële participatie

Daartoe worden diverse **stakeholders** benaderd om in gezamenlijkheid de schouders eronder te zetten. Te denken valt daarbij aan:

- Medewerkers gemeenten en provincie;
- Energie coöperaties waar onder Agem;
- Projectontwikkelaars;
- Ervaringsdeskundigen zoals wellicht Milieudefensie.

Het verwachte **resultaat** op 1 juli 2023 is dat er een uitgewerkt en gedragen aanpak ter bevordering van lokaal eigenaarschap tot stand is gekomen die inmiddels wordt toegepast in de ontwikkeling van projecten voor duurzame energie in de Achterhoek.

4 Faciliterende activiteiten

4.1 Monitoring

Vanuit het npRES en vanuit de Achterhoek zelf wordt informatie gevraagd met betrekking tot de productie van duurzame energie via zon en wind. Momenteel worden verschillen sporen gevolgd om deze informatie te verzamelen. Gemeenten laten deze informatie verzamelen vanwege de afspraken volgend uit het Akkoord van Groenlo; het npRES (PBL) vraagt vergelijkbare informatie om de nationale voortgang en het bereiken van landelijke doelstellingen te kunnen volgen.

Duidelijk is dat het hebben van twee separate sporen van monitoring inefficiënt is. Een harmonisatie van monitoring, of beter het komen tot een eenduidige aanpak is wenselijk. Het is zaak om de huidige monitoring tegen het licht te houden en af te stemmen op de huidige situatie qua informatievraag.

4.2 Communicatie

De communicatie rond de RES 2.0 heeft een extra dimensie ten opzichte van de communicatie tijdens de opstelling van de RES 1.0. De eerdere communicatie rond het verduidelijken van wat de RES is en wat het betekent voor uiteenlopende doelgroepen, en rond het identificeren van zoekgebieden voor de productie van duurzame energie blijft onverkort relevant.

De extra dimensie bestaat uit het bereiken en mobiliseren van een variëteit aan stakeholders die kunnen bijdragen aan de uitvoering van de RES 1.0. De Engelse term 'stakeholder engagement' in plaats van 'stakeholder management' duidt dit treffend aan.

Het doel van de (strategische) communicatie de komende jaren is daarmee tweeledig:

1. *Het bijdragen aan het proces van verkennen en concreet maken van zoekgebieden / projectlocaties voor wind- en zonne-energie.*
Bij deze communicatie is communicatie vanuit de RES-organisatie deels generiek maar ook ondersteunend en coördinerend ten opzichte van gemeentelijke communicatie-activiteiten rond de ontwikkeling van duurzame energieprojecten in samenspraak met lokale partijen en omwonenden.
2. *Het ondersteunen van het vormen van een netwerk van actoren die bijdragen aan de realisatie van de productie van duurzame energie in brede zin (projectontwikkelaars, energiecorporaties, netbeheerders, (innovatieve bedrijven) et cetera.*
Bij deze communicatie is de RES-organisatie leidend. Beoogd wordt de realisatie van duurzame energie te bevorderen en te innoveren door 'aanbieders' bijeen te brengen en samenwerking tussen hen te bevorderen.

Een concreet communicatieplan, gebaseerd op een geactualiseerde stakeholderanalyse (met name voor de 2^e doelstelling) voor meerdere jaren wordt hiervoor opgesteld. Dit plan moet eind 2021 gereed zijn.

4.3 Bovengemeentelijke en bovenregionale samenwerking

De regionale samenwerking in het kader van de RES-Achterhoek kent verschillende dimensies.

In de RES 1.0 is een zoekgebied opgenomen dat gemeentegrenzen overschrijdt. Het betreft het gebied K dat in Berkelland en Oost Gelre ligt. Beide gemeenten zijn met elkaar in contact getreden, specifiek met betrekking tot dit gebied, en trekken samen op bij de verdere uitwerking van het gebied.

De bovenregionale samenwerking is tijdens de opstelling van de RES 1.0 beperkt gebleven. De focus lag nadrukkelijk op het realiseren van de RES 1.0 onder tijdsdruk en restricties vanwege de coronapandemie. Wel is informatie over Gelderse ontwikkelingen opgehaald en verwerkt in de RES 1.0 waar nodig.

Bij de uitwerking van zoekgebieden, met name voor wind, zal bovenregionale afstemming nodig zijn. Omdat de RES Achterhoek geen zoekgebieden bevat die (binnen Nederland) directe effecten buiten het RES-gebied hebben zal die afstemming eerder betrekking hebben op zoekgebieden voor wind buiten het gebied van de RES -Achterhoek.

5 Werkproces en planning

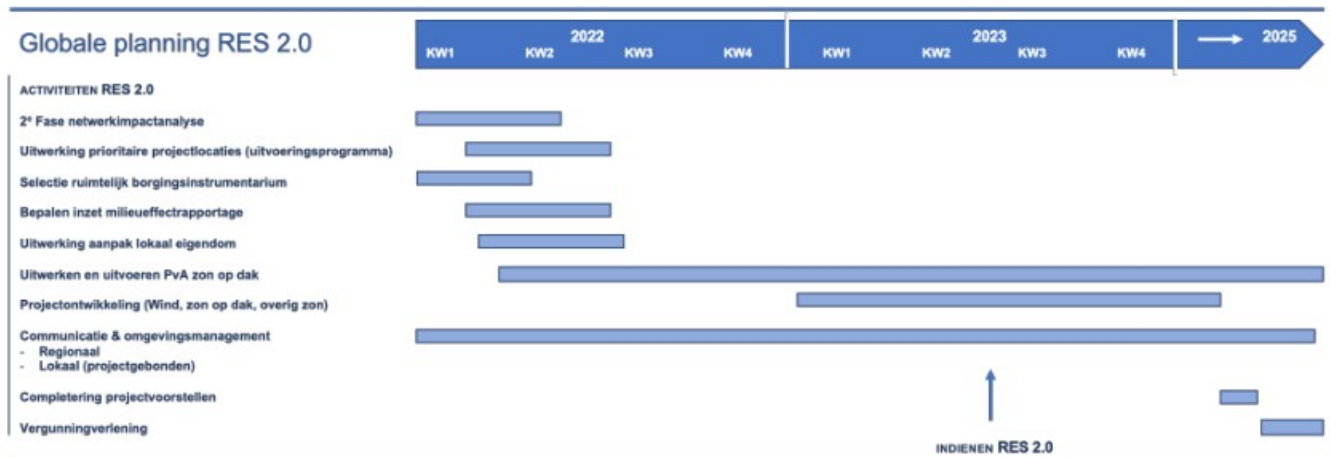
Het werkproces voor opstelling van de RES 2.0 en verder is er primair opgericht om in 2030 1,35 TWh duurzame energie te produceren in de Achterhoek. Uitgaande van de ontwikkeltijd van in ieder geval windparken betekent dat dat in 2025 vergunningen zijn verleend of kunnen worden verleend voor die parken.

Centraal in de planning staat daarmee het uitwerken van locaties waar windenergie kan worden opgewekt, waar grootschalig zon op dak kan worden geplaatst en waar zon op land als aanvulling hierop wenselijk is. Alle andere activiteiten zijn hierin wezen aan 'ondergeschikt'; ze zijn of randvoorwaardelijk aan het uitwerken van de locaties voor de opwekking van duurzame energie of verhogen de kwaliteit en acceptatie van die opwekking zoals eerder in figuur 2 geïllustreerd.

Veel activiteiten hangen expliciet met elkaar samen en kennen op detailniveau uiteenlopende input – outputrelaties. Dit maakt het werkproces zonder meer complex: hier geldt zeker 'The devil is in the detail'!

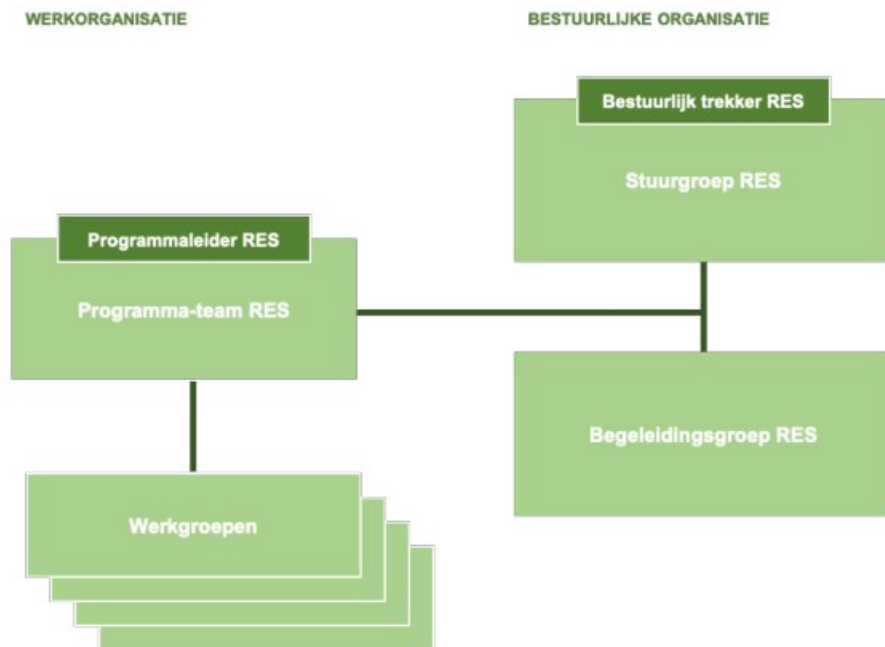
Daarom is in dit plan van aanpak vooralsnog een globale, indicatieve planning opgenomen om een eerste indruk van de tijdsambities te kunnen geven. Op de eerste helft van 2022 ligt een grote druk om uiteenlopende onderwerpen uit te werken, de implicaties ervan goed in de vingers te krijgen en daarmee de voorbereiding van de locaties voor productie van duurzame energie verder te brengen. Dit is een inspanning die op Achterhoeks niveau aan de orde is maar evenzeer op landelijk niveau. Met zekerheid leidt een en ander tot een nader geconcretiseerde planning.

Figuur 4: Globale planning RES 2.0

6 Werkorganisatie en besluitvormingsstructuur RES 2.0

De navolgende illustratie toont de bestuurlijke en ambtelijke organisatie voor de opgave voor de komende twee jaren (2022 en 2023): de RES 1.0 wordt uitgevoerd en doorontwikkeld naar een RES 2.0.

Toelichting

Bestuurlijke organisatie

Bestuurlijk trekker RES 2.0

De bestuurlijk trekker RES is de bestuurlijk verantwoordelijke voor de totstandkoming van de RES 2.0. Hij is voor het npRES het bestuurlijke aanspreekpunt voor de Achterhoek. De trekker coördineert op bestuurlijk niveau de inspanningen vanuit de regio om de doelen van RES 2.0 te realiseren. Hij laat zich adviseren door de programmaleider RES.

De stuurgroep RES 2.0

De stuurgroep is het orgaan waarin de RES-partners op bestuurlijk niveau samen met externe belanghebbenden richting geven aan de werkzaamheden ten behoeve van de RES 2.0. De stuurgroep is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers en totstandkoming van de RES 2.0, geeft accenten aan en stelt de tussenproducten vast. De stuurgroep draagt bij aan de netwerkvorming binnen de Achterhoek ter bevordering van de planvorming en uitvoering van de doelen van de RES 2.0.

Tussentijdse producten en nadere afspraken worden in de stuurgroep besproken en van een besluit voorzien

De stuurgroep heeft een adviserende rol ten aanzien van planning en inhoud van de RES 2.0, waarover de overheidspartijen in het RES-traject (gemeenteraden, Provinciale Staten van Gelderland, het Algemeen Bestuur van het waterschap Rijn en IJssel) uiteindelijk besluiten. De leden van de Stuurgroep die afgevaardigde zijn van een gemeente, de provincie of het waterschap stellen vast of een voorstel aan de colleges respectievelijk het DB en de gemeenteraden respectievelijk Provinciale Staten en het AB Waterschap voorgelegd kunnen worden.

In de stuurgroep hebben zitting:

- Bestuurders en vertegenwoordigers van alle RES-partners (gemeenten, provincie Gelderland, waterschap Rijn en IJssel, Liander, al dan niet via een vertegenwoordiging, waarbij de portefeuilles duurzaamheid en ruimtelijke ordening beide zijn vertegenwoordigd;
- Een vertegenwoordiging vanuit Achterhoekse lokale energiecoöperaties;
- De Agem;
- Een vertegenwoordiger van jong RES;
- Een vertegenwoordiging vanuit het samenwerkende bedrijfsleven in de Achterhoek (SIKA);
- RENSA;
- Wonion als vertegenwoordiging vanuit woningbouwcorporaties;
- Zone college en Graafschap College als vertegenwoordiging van Achterhoekse onderwijsinstellingen;
- Gelderse Milieu Federatie;
- Staatsbosbeheer;
- Gelders Landschap;
- LTO en LTO-Oost;
- RABO Bank.

De bestuurlijk trekker is voorzitter van de Stuurgroep.

Begeleidingsgroep RES 2.0

De nieuw te formeren begeleidingsgroep RES is het ambtelijke spiegelbeeld van de stuurgroep RES. In principe kunnen de partijen die in de stuurgroep zijn vertegenwoordigd op ambtelijk ('werkvloer') niveau zitting nemen in de begeleidingsgroep. De programmaleider is voorzitter van de Begeleidingsgroep.

De begeleidingsgroep fungeert als (publiek – privaat) voorportaal voor de stuurgroep. Agenderingsvoorstellen vanuit het programmateam / de programmaleider worden besproken in de begeleidingsgroep voordat ze door gaan naar de stuurgroep.

In de begeleidingsgroep worden bij voorkeur medewerkers opgenomen die breed geworteld zijn in hun organisaties en die een generalistische blik kunnen werpen op de energietransitie en de ruimtelijke en maatschappelijke vraagstukken die daarin spelen.

Werkorganisatie

De programmaleider RES 2.0

De programmaleider RES geeft leiding aan het overall (boven-gemeentelijke) werkproces. Hij stuurt de werkorganisatie RES aan, zit het programmateam voor, coördineert gemeentelijke activiteiten, adviseert de bestuurlijk trekker RES Achterhoek en legt verantwoording aan hem af over de voortgang en resultaten van de werkzaamheden.

De programmaleider is verantwoordelijk voor het procesverloop en voor het tijdig opleveren van de RES 2.0. De programmaleider vult de rol van secretaris van de stuurgroep in.

De programmaleider beheert het budget. Dit bestaat uit:

- Rijkssubsidie RES 2.0 dat voor de regio beschikbaar is;
- Provinciale subsidie;
- Bijdragen van de regiogemeenten (obv inwonertal).

De programmaleider verantwoordt de inkomsten en uitgaven aan de bestuurlijk trekker RES 2.0 en de aangewezen gemeentesecretaris. Die gemeentesecretaris bespreekt namens de gemeentesecretarissen van de gemeenten uit RES 2.0-Achterhoek de voortgang.

Programmteam RES

In deze groep wordt op ambtelijk niveau samengewerkt om de doelen van RES 2.0 te realiseren. Deze groep is de inhoudelijke motor van het werkproces en heeft een agenderende verantwoordelijkheid voor het product RES 2.0. Het programmateam is ook het orgaan waarin de RES-partners WRIJ,

Liander, de provincie Gelderland en de gemeenten samenwerken aan de productie RES 2.0, met name de boven-gemeentelijke componenten daarin.

In het team zijn vertegenwoordigers van WRIJ, Liander, de provincie en de gemeenten opgenomen. De leiders van de werkgroepen zijn ook lid van de werkgroep. Zij zijn de linking pin met de werkgroepen.

Binnen het programmateam worden ook de uiteenlopende dagelijkse operationele werkzaamheden verricht of ondersteunt om het product RES 2.0 tot stand te brengen. Denk heel concreet aan het voorbereiden en behandelen van de 'stukkenstroom' en uiteindelijk (mede) het schrijven van de RES 2.0 zelf. De kerngroep produceert ook de diverse tussenproducten en eindproduct RES 2.0 op basis van input vanuit de werkgroepen.

Werkgroepen RES 2.0

Om de werkzaamheden aan de RES gestructureerd te laten verlopen worden de volgende werkgroepen gevormd:

- Werkgroep participatie en communicatie (regionale communicatie en stakeholder engagement, lokaal eigenaarschap productie duurzame energie);
- Werkgroep elektriciteit (Elektriciteitsverbruik, netwerkimpactanalyse, integraal programmeren, lokaal eigenaarschap productie duurzame energie);
- Werkgroep ruimte (ruimtelijke borging, milieueffectrapportage, integraal programmeren).

Programmering (boven-gemeentelijk) van de realisatie van windturbines en zonneparken in relatie tot de ontwikkelingen rond het elektriciteitsnetwerk (zowel hoog- als middenspanningsnet) is een **essentiële** activiteit bij het bereiken van de doelen van de RES 2.0. Deze programmering kent een elektriciteitscomponent en een ruimtelijke component. Samenwerking tussen de werkgroepen elektriciteit en ruimte is hiervoor vereist.

Iedere werkgroep heeft een scherp omschreven doelstelling en productresultaat. Iedere werkgroep heeft een projectleider die verantwoordelijk is voor de aanpak, de voortgang en het eindresultaat. De voorzitters en specifiek benoemde werkgroepleden maken deel uit van het programmateam RES 2.0 en vallen daarmee onder de verantwoordelijkheid van de programmaleider. Waar het kan leveren de overheden ambtelijke capaciteit voor de werkgroepen.

Als gemeenten geen of onvoldoende capaciteit kunnen leveren, dragen zij naar rato van het inwonertal tal bij aan de kosten voor inhuur om de inhoudelijke doelen van de werkgroepen te realiseren.

7 Personele capaciteiten en budget

7.1 Benodigde capaciteiten en expertise

Capaciteiten

Een capaciteitsraming voor personele inzet in een complex project als de verdere uitwerking van de Achterhoekse energiestrategie is lastig te maken. De raming van de personele inzet wordt uiteraard gebaseerd op de werkzaamheden die verricht moeten worden om de inhoudelijke speerpunten binnen de RES 2.0 verder te brengen. De exacte werklast die die werkzaamheden vergen hangt samen met organisatie ervan, communicatie en overleg maar ook met bijvoorbeeld (gedeeltelijke) uitbesteding van werkzaamheden of het in eigen beheer uitvoeren ervan.

De provincie Gelderland gaat met de zes Gelderse RES-regio's onderzoeken hoe de organisatie van de uitvoering van de RES (per regio) kan worden geoptimaliseerd. Daarbij gaat het dus om de uitvoering van concrete wind- en zon-projecten. Verder kijken we naar welke expertise aan de voorkant van projecten nodig is om vergunningaanvragen tijdig en soepel te laten verlopen. De uitkomsten van deze studie kunnen leiden tot een aanscherping van de inhoud van dit hoofdstuk.

Wat betreft de concrete inzet van personen kan er sprake zijn van personeel unies; een en dezelfde persoon vervult tegelijkertijd meerdere rollen. Ook zal een en dezelfde persoon zitting kunnen hebben in meerdere werkgroepen en overleggrema.

De werkzaamheden voor de opstelling van de RES 2.0 bestaan uit regionale en gemeente-specifieke componenten. De raming is uitsluitend gericht op de regionale componenten en daarvoor te verrichten inspanningen. De raming betreft de rollen zoals deze in de beschrijving van de werkstructuur zijn aangeduid dus de bezetting van die werkstructuur.

De raming van de benodigde personele capaciteit betreft een gemiddelde inzet voor de periode 1 januari 2022 – 1 juli 2023.

	Fte 's
Programmasturing / Rollen	
Programmaleider Achterhoekse energiestrategie	1
Projectleider ruimtelijke ordening en milieueffectrapportage	0,8
Projectleider elektriciteit	0,8
Projectleider communicatie	0,4
Projectsecretaris / projectondersteuning	0,8
Uitvoeren programmacomponenten (bovengemeentelijke activiteiten in werkgroepen)*	
Programmering opwekking duurzame energie (uitvoeringsprogramma)	1
Ruimtelijke borging zoeklocaties en milieueffectrapportage RES 1.0	1,2
Realisatie zon op dak	1
Bevorderen lokaal eigendom	0,5
Communicatie	0,1
Gemeentelijke uitvoeringsactiviteiten tbv RES 2.0 (individuele gemeenten)	
Opname zoekgebieden in ruimtelijke plannen (incl. mer)	NTB
Communicatie en omgevingsmanagement (projectniveau)	NTB

* De Fte's voor inzet in de werkgroepen kunnen worden verdeeld over meerdere medewerkers van gemeenten.

De personele inzet voor deelname aan de begeleidingsgroep hangt af van de overlegfrequentie. De inzet bedraagt maximaal enkele uren per week gemiddeld.

Benodigde expertises

De gewenste expertises worden per onderwerp aangegeven. Ze zijn indicatief.

Programmering energie-opwekking in relatie tot netwerkproblematiek en ruimtelijke keuzes in de RES 1.0.

Benodigde expertises / ervaring zijn:

- Netwerkkennis (Liander), elektriciteitsinhoudelijke expertise (middenspannings -en laagspanningsnet)
- Planologische expertise;
- Energiekennis in het algemeen;
- Kennis van provinciaal en gemeentelijk (ruimtelijk) energiebeleid.

Ruimtelijke uitwerking en borging zoeklocaties in omgevingsbeleid inclusief milieueffectrapportage

Benodigde expertises / ervaring zijn:

- Planologische expertise;
- Juridisch-planologische expertise;
- Milieu-expertise en expertise op het vlak van milieueffectrapportage.

Verhoging van het aantal grootschalige opstellingen van zon op dak

Benodigde expertises / ervaring zijn:

- Kennis van bestaande regionale ontwikkelingen en initiatieven op dit vlak;
- Kennis van het regionale bedrijfsleven en agrarische sector;

- Netwerkexpertise;
- Juridisch – bouwkundige expertise (vergunningverlening);
- Project expertise.

Verhoging van het lokaal eigendom van productiemiddelen (zon en wind) voor duurzame energie

Benodigde expertises / ervaring zijn:

- Juridische kennis;
- Algemene expertise met betrekking tot project participatie en lokaal eigendom;
- Kennis van de energiemarkt en werkwijzen projectontwikkelaars;
- Kennis van vigerend beleid met betrekking tot lokaal eigendom van gemeenten.

Communicatie

Benodigde expertises / ervaring zijn:

- Kennis van klimaatakkoord en positie en aanpak van regionale energiestrategieën;
- Communicatie-expertise, strategisch en operationeel.

7.2 Benodigd budget en financiering

Benodigd budget

De raming van het budget, de begroting, moet worden gebaseerd op twee componenten:

1. De personele lasten voor de bemensing van de werkorganisatie (inhuur en inzet van medewerkers van gemeenten);
2. De kosten van uitbesteding van onderzoek.

Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de kosten van huisvesting, vergaderfaciliteiten en andere logistieke kosten beperkt zijn door relatief veel thuiswerken en 'in natura' worden gedragen door de diverse RES-partners door ter beschikking stellen van vergaderruimtes bijvoorbeeld.

De personele lasten voor de periode 1 januari 2022 – 1 juli 2023 kunnen op basis van de geraamde fte's per rol worden geraamd. Ze staan in de navolgende tabel weergegeven. De fte's zijn gebaseerd op de ervaringen met de opstelling van de RES 1.0.

Rollen	Fte's
Programmaleider Achterhoekse energiestrategie	1
Projectleider ruimtelijke ordening en milieueffectrapportage	0,8
Projectleider elektriciteit	0,8
Projectleider communicatie	0,4
Projectsecretaris / projectondersteuning	0,8
	3,8

* 1 fte = 36 uur per week en 45 werkweken per jaar.

Uitgaande van een gemiddeld uurtarief van € 85,- (inhuur) bedragen de kosten van de RES-organisatie € 523.260,- per jaar.

De personele inzet vanuit gemeenten in de werkgroepen ruimte, elektriciteit en communicatie wordt geraamd op 4,7 fte per jaar. Dit aantal is te verdelen over gemeenten en medewerkers.

Het benodigde budget voor onderzoek, bijvoorbeeld milieueffectrapportage, voor de periode 1 januari 2022 – 1 juli 2023 hangt samen met:

- De mate waarin activiteiten in eigen beheer worden uitgevoerd (de programma-organisatie of gemeenten zelf);
- De toerekening van kosten aan de programma-organisatie RES (de regionale kosten) of aan de gemeenten (uitvoeringskosten ten laste van individuele gemeenten) of (veelal na 2023 aan de orde) aan projectontwikkelaars;
- Het daadwerkelijke tempo waarmee het programma voortgang boekt. Het is bijvoorbeeld goed denkbaar dat bepaalde kosten (deels) net na 1 juli 2023 worden gemaakt.

Vooralsnog wordt een werkbudget voorgesteld dat qua hoogte is afgeleid van de ervaringen met opstelling van de RES 1.0. Uitgegaan wordt van een werkbudget van € 100.000, -.

Financieringsstructuur

Voor de financiering van opstelling van de RES 2.0 zijn de volgende geldstromen te voorzien voor 2022:

• Een overbruggingsbijdrage* van de provincie Gelderland van	€ 80.000, -
• Een overbruggingsbijdrage van het rijk van	€ 100.000, -
• Structurele financiering van het rijk* van	€ 300.000, -
• Een bijdrage per gemeente en waterschap van € 20.000, -	€ 180.000, -

	€ 660.000, -

* Deze bijdrage moet nog worden aangevraagd. Het door de stuurgroep goedgekeurde plan van aanpak RES 2.0 Achterhoek is als onderlegger bij de aanvraag in te dienen.

** Een structurele financiering door het rijk van het RES-proces tot 2025 is voorzien. Het npRES heeft onlangs laten weten dat voor de Achterhoek ruim € 300.000, - voor het jaar 2022 ter beschikking zal komen.

Voorzien is dat de gemeente Doetinchem budgethouder wordt voor de regionaal te ontvangen RES-middelen ongeacht de herkomst ervan.

De overbruggingsbijdrage van de provincie Gelderland wordt ter beschikking gesteld om het uitvoeringsproces van de RES te continueren totdat het rijk een vorm van structurele financiering ter beschikking stelt. Ditzelfde geldt voor de overbruggingsbijdrage van het rijk.

Op dit moment wordt aan alle lopende verplichtingen tot aan het einde van 2021, inclusief de instandhouding van de programme-organisatie RES, zij het tijdelijk in een verlaagde bezetting, voldaan vanuit de bestaande begroting. Het restbudget bedraagt op dit moment ruim € 20.000, -.

8 Risico's (en onzekerheden)

8.1 Risico's op hoofdlijnen

Het landelijke RES-proces is uniek qua aard en omvang. De landelijke aanpak, en daarmee ook de aanpak in de Achterhoek, kenmerkt zich door het in gang zijn van een proces gericht op toename van productie van duurzame energie, wetende dat uiteenlopende vraagstukken gedurende de rit tot een oplossing moeten worden gebracht. Dit brengt onzekerheden met zich mee die gaandeweg worden aangepakt en verduidelijkt.

Dit impliceert dat in beginsel een groot aantal risico's en onzekerheden in dit hoofdstuk zou kunnen worden opgenomen. Volstaan wordt met vermelding van enkele van de meest pregnante risico's.

- Inzichten rond klimaatverandering en activiteiten om deze binnen de perken te houden veranderen. Dit kan ertoe leiden dat de doelstellingen voor de productie van duurzame energie worden verhoogd en eventueel doorvertaald naar het landelijke RES-proces.
- De maatschappelijk dynamiek rond de energietransitie is groot en veranderlijk. De uitwerking ervan op het RES-proces is onzeker.
- De uitwerking van de locaties van zoekgebieden voor windturbines kan ertoe leiden dat geschatte productieniveaus niet worden gehaald en wellicht andere in de RES 1.0 aangeduide locaties zijn te overwegen.
- De productie van duurzame energie is een samenspel van handelen van overheden en handelen van private partijen (projectontwikkelaars, grondeigenaren, inwoners, organisaties). Hoe dit samenspel uiteindelijk de productie van duurzame energie beïnvloedt is ongewis.

- De sturing van overheidswege op de projectontwikkeling is in ontwikkeling. In hoeverre een beweging wordt gemaakt van faciliterend naar sturend (qua ruimte, qua vorm van lokaal eigendom) is nader te onderzoeken.
- De beschikbare netwerkcapaciteit en de mogelijkheid energie op het net terug te leveren alsmede het tempo waarin relevante vraagstukken kunnen worden opgelost.
- De netwerkcapaciteit en de systeemefficiëntie zijn gebaat bij een zekere verhouding tussen windenergie en zonne-energie. Continuering van een (ongestuurde) toename van zonneparken (op land) kan ertoe leiden dat het bereiken van systeemefficiëntie nauwelijks haalbaar wordt en netwerkkosten toenemen.
- Vanwege het innovatieve karakter van het RES-proces zijn activiteiten en concrete werkzaamheden daarvoor lastig te ramen. De werklast voor gemeenten en de regionale RES-organisatie is daarmee onzeker.

8.2 Risicomanagement

Het realiseren van de doelstelling van 1,35 TWh staat centraal in dit plan van aanpak. Al de inhoudelijke werkzaamheden die in dit plan van aanpak zijn vermeld, alsmede de aanduiding van 'overruimte' om de productie van 1,35 TWh mogelijk te maken in de RES 1.0 zijn te zien als een grote beheersmaatregel die erop is gericht het risico van niet behalen van die doelstelling te vermijden.

De meest concrete activiteit in dit plan van aanpak die erop is gericht om realisatie van de doelstelling, een tijdige productie van 1,35 TWh zeker te stellen, is de integrale programmering waarin de samenhang tussen netwerkcapaciteit, systeemefficiëntie, en locaties voor wind en zon nader wordt verkend en vertaald naar concrete acties.

Deze integrale programmering zal nadrukkelijk worden voorbereid en uitgevoerd in nauw overleg met de stuurgroep RES Achterhoek. Hiermee kunnen bestuurlijke accenten snel worden opgepakt en door vertaald naar de programmeringsexercitie.

RES 1.0 Achterhoek: Achterhoekse energiestrategie

Notulen bijeenkomst stuurgroep RES

Door: Programmaleider RES
Datum bijeenkomst: 17 juni 2021
Aanvangstijdstip: 13.00

1. Inleiding

Het centrale onderdeel van de agenda is de toelichting op en bespreking van het 1^e concept van de RES 1.0 Achterhoek.

De status van het 1^e concept dat u is toegezonden in juni 2021 is de volgende:

- Het stuk is besproken met de duurzaamheidscoördinatoren en medewerkers ruimtelijke ordening van de Achterhoekse gemeenten.
In een overleg vrijdagochtend 11 juni heeft men ingestemd met verzending van deze versie aan de stuurgroep. De grote lijn wordt onderschreven.
- Op detailpunten leveren de medewerkers, net als medewerkers van de provincie Gelderland, de komende week nog commentaar aan.
- De resultaten van dit commentaar worden, waar van belang voor de grote lijn, ter vergadering aan de stuurgroep kenbaar gemaakt.
- Het stuk is verder nog in ruwe staat. Evident is dat hoofdstukken door verschillende mensen zijn geschreven en dat een tekstuele harmonisatieslag nodig is. Op enkele punten is een laatste invulling nog PM.

Deze status laat een beoordeling van de inhoud toe. Daarom is besloten dit stuk toe te zenden in plaats van het verder af te ronden en pas op het laatste moment naar de leden van de stuurgroep te zenden.

2. Bijgevoegde stukken bij versturing agenda

- 1^e concept RES 1.0 (download link)
- Notitie voortgang vervolproces windenergie Veluwe
- Boven regionale afspraken vervolproces windenergie Veluwe

3. Notulen

Afgemeld: ██████████ Staatsbosbeheer, ██████████

1. Opening bijeenkomst (Bestuurlijk trekker RES Achterhoek dhr. Langeveld)

Frank Duenk (RES) geeft een korte introductie op de status die de RES 1.0 document nu heeft. Er zijn geen opmerkingen binnen gekomen vanuit de ambtelijke staf die grote inhoudelijke veranderingen teweeg gaan brengen. Er zijn wel enkele tekstuele en kleine cijfermatige aanpassingen voorgesteld die de RES organisatie gaat overnemen. Dank hiervoor aan de ambtelijke staf.

██████████ (LTO), nieuw lid van de stuurgroep stelt zich kort voor. Wordt welkom geheten door de aanwezigen.

2. Planning en voortgang RES 1.0 (Programmaleider)

- Procesmatig
- Inhoudelijke resultaten

- Status van het 1^e concept RES 1.0
- Vragenronde

3. Toelichting 1^e concept RES 1.0

Frank Duenk (RES) geeft een toelichting om het RES 1.0 document zoals deze nu gevorderd is.

4. Algemene reacties

- Algehele indruk van de stuurgroep is positief richting de RES 1.0.
- Jan van Halteren (Montferland) vraagt zich af hoe de ambitie van Montferland er nu uit ziet. Hierover is wat verwarring ontstaan. De RES organisatie heeft in samenspraak met de heer van Halteren de ambitie vastgesteld op 0,095 TWh met nog 0,083 TWh te realiseren.
- Paul Hofman (Bronckhorst) roept op om een toezegging te krijgen vanuit de RES dat er een bijlage toegevoegd wordt met de concrete cijfers en wat de bijdrage per gemeente wordt. Het is belangrijk dat de cijfers die in de stukken die naar de raad gaan hetzelfde zijn als die hier nu afgesproken wordt.
- Gert-Jan Teselink (Berkelland) geeft aan ze aanstaande vrijdag de 25^e juni het stuk te hebben zodat het interne proces goed kan worden doorlopen.
- Bert Frings (Winterswijk) geeft aan dat Winterswijk kan instemmen met het RES rapport zoals die er nu ligt.
- ██████████ (Energiecoöperaties) vraagt zich af waarom er geen goed antwoord kan komen waarom er een bod is uitgebracht van 1,35 TWh. Hoe strookt dit met het akkoord van Groenlo? Hierover is later in de vergadering een mondelinge toelichting over gegeven door de RES organisatie.
- Gert-Jan Teselink (Berkelland) roept op om 'het subjectieve verhaal' over kernenergie niet op te nemen in de RES. Daarbij wordt er gesproken in de RES over een publiek ontwikkelbedrijf. Hij heeft hier nog niet eerder over gehoord. ██████████ (RES) geeft hierover een toelichting wat die ontwikkelbedrijf wel en niet kan inhouden.
- ██████████ (LTO) geeft aan dat het vanuit hun belang goed is om eerst te gaan voor zon op dak, dan wind en daarna zon op land.
- ██████████ (JongRES) is algeheel positief over het stuk zoals die nu gedeeld is met de stuurgroep. Het belangrijkste vindt hij om duidelijk te communiceren dat we er met deze opgave nog niet zijn. Er zullen nog veel meer stappen gezet moeten worden om energieneutraal te worden.
- ██████████ (N&M) roept op om de invulling van het bod ook natuur inclusief in te vullen.
- Bart Porskamp (Oost Gelre) geeft aan dat Oost-Gelre niet de juiste spelling is, het moet Oost Gelre zijn. In het huidige RES document wordt dit inconsistent gebruikt. De RES organisatie geeft aan dit aan te passen. Heer Porskamp sluit zich bij de heer Teselink aan dat het stuk over kernenergie aangepast moet worden.
- Geen verdere inhoudelijke opmerkingen van de stuurgroep op het RES document.

5. Verdere stappen en besluitvormingsprocedure

Frank Duenk (RES) geeft toelichting op komende periode. De RES zal nadat deze is geaccordeerd door de colleges van B&W/DB/GS worden voorgelegd aan de gemeenteraden, provinciale staten en algemeen bestuur van het waterschap.

6. Sluiting

Vergadering gesloten